

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznych w Tarnowie.

PRENUMERATA:

Miesięcznie	zł. 0.90
Kwartalnie	" 2.70
Półrocznie	" 5.40
Rocznie	" 10.80
Prenumerata zamiejscowa o 10 proc. drożej.	

Redakcja i administracja: ul. Goldhamera 2.
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu.

Rekopisów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:

Strona	zł. 200.-
1/2 strony	" 100.-
1/4 "	" 60.-
1/8 "	" 30.-
1/16 "	" 15.-
1/32 "	" 8.-
Przed tekstem 100 proc. drożej. Drobne za słowo 30 gr.	

Rok I.

Tarnów, piątek, dnia 26 października 1928.

Nr. 29

Po zwycięstwie.

Zwyciężyła idea sjonistyczna. Sjonizm przemógł ostatnie porzuty asymilacji. Społeczeństwo żydowskie w Tarnowie w swymtym szeregu stanęło po stronie organizacji sjonistycznych, które szły do wyborów same pod sztandarem biało-niebieskim.

Wynik wyborów nie był dla nas niespodzianką. Długoletnia praca uświadamiająca wśród mas żydowskich musiała wydać swe owoce.

Sjonizm zakończonym już jest tak głęboko i szeroko w ulicy żydowskiej, że wszelkie próby wnieśienia do tej ulicy fermentów wrogich sjonizmowi spełznąć musiały na niczym.

Obecne wybory do kahału tarnowskiego były taką próbą sił idei narodowej, był walnem rozliczeniem się z wrogiem wewnętrznym.

I ta próba sił — ten obrachunek wypadły świetnie dla sjonizmu.

Przeciwko sjonizmowi sprzegli się przy obecnych wyborach u nas wszystkie złe moce i potęgi. Wypowiedziało wojnę świętą sjonizmowi. Z nory swej wysłał nagle zrazu nieśmiała, a potem z większym tupelem asymlanci, z nimi złączyli się najgłośniejsi klerykałi, najagrarzowie wrogowie odrodzenia narodu żydowskiego. Na światło dzienne wysłał ludzie skorumpowani, karjerowicze, biali i zasad, i nowe stworzyli sjonizmowi w tym jedynie celu, by skończyć panowanie sjonizmu w Tarnowie.

Stworzył się jeden wielki front antysjonistyczny, który wzajemnie się wspomagali i do jednego dążył celu. Złączyli się p. wiecuburmistrz Dr. Mił i „przydłca” ortodoksyj p. D. Silberger a z uściskiem i torowały się jad nienawiści przeciwko ruchowi sjonistycznemu w Tarnowie.

I czy ten wielki blok, który jak lawina miał potoczyć się na partie sjonistyczne poniósł smrotną klęskę.

Najsmutniejszą skończył p. Dr. Mił i jego partia ludowa. Pan wiecuburmistrz w walce o mandat nie przebrał w 8-odkach. Nadużył swego stanowiska, pamphlety i paskiwki na naszych najlepszych towarzyszy, osobiste upominanie się wyborców o „prawie” głosów za różne „dobrodziejstwa”, nie od-

nosił żadnego skutku. Nie pomogło nawet otoczenie się całą stórą paskiwych pacholuchów. Nie pomogło wystąpienie w niedzielę pod bramą le'ulul wyborczego i dodawanie otuchy wyborcom. Pan wiecuburmistrz poniósł straszliwą klęskę, bo właściwie osiągnął ledwo dwa mandaty. Lista Nr. 3, otrzymała wprawdzie trzy mandaty, ale jeżeli się zważy, że jeden mandat zdobyli sobie członkowie Jhd Chazurim koncentrujący się koło osoby p. Brawa, to p. Dr. Miłowski zostaną tylko dwa mandaty w pocie czoła i wielkim nakładem sił i pieniędzy zdobyte.

Taki koniec miała impreza p. Dra Mił. Skompromitowany schodzi p. wiecuburmistrz z pola walki. Otrzymał należytą odprawę od tych mas ludowych, którym chciał się narzucić.

Zasłużoną klęskę poniósł ortodoksy p. Dr. Silberger. Choć świadnie zgrzeszył swymi ostatnimi podbie kahału, odzyskał w niedzielę taką odprawę, że przestając nareczyć mający o jakiejś większości w ulicy żydowskiej. Są małą grupą rozlanizowanych zwolenników Dra Silbergera, nie mają nic wspólnego z prawdziwą pobornością i religijnością. Poborn! Zdał głosować na listę sjonistyczną i dał wyraz swemu przekonaniu, że światło swym zaufaniem partię sjonistyczną a nie „świętostwo” z pod znaku Dra Silbergera.

Partie sjonistyczne wyszły z walki wyborczej skonsolidowane i wewnętrznie wzmacnione. Teraz wiemy już i nikt nam nie może zaprzeczyć faktowi, że idea sjonistyczna przeżyła się w umysłach i sercach Żydów tarnowskich, że ludność żydowska w Tarnowie w sjonistycznych koczach szeregach.

1245 głosów oddanych na naszą listę — to masa wyborców która nie dała się terrorizować ani zakłębami w imieniu niby zagrożonej Tori ani obietnicami i dobrodziejstwami p. wiecuburmistrza — to widomy znak naszej potęgi — to wyraz siły idei sjonistycznej. Wzmocnieni i pokrzepieni zwycięstwem przysięgamy nadal służbę narodowi żydowskiemu a masy żydowskie w Tarnowie prowadzić będziemy ku dalszym zwycięstwom aż do zupełnego wyzwolenia.

—t.

produkcji oraz w wyższej organizacji naszego życia gospodarczego.

Rząd przyznaje, że do usunięcia naszego bieżącego bilansu handlowego zagrażającego poważnie stabilizacji naszej waluty, potrzebna jest współpraca całego naszego społeczeństwa a w pierwszym rzędzie koniecznym nam jest na wysokim poziomie intelektualnym stojące kupiectwo i w tym też celu stwarza i rozbudowuje wysiłki uczelnie handlowe, które dotychczas tylko w skąpej miarze miały. Obecny nasz rząd wie, że wszechstronnie wykształcony kupiec, to pionier naszej ekspansji gospodarczej, to jeden z najlepszych współpracowników nad podniesieniem dobrobytu państwowego. Taki kupiec nie może być traktowany jako quantite negligible, kupiectwo na tym poziomie może też z pełną służnością domagać się odpowiedniego zastępstwa w ciałach ustawodawczych jak również zasiadania na ławach ministerjalnych, jak to ma miejsce w innych wielkich krajach zachodnich.

A jakie jest ustosunkowanie się naszego społeczeństwa żydowskiego do tego tak bardzo ważnego zagadnienia gospodarczego? Mentalność jego nie okazuje niestety w tym kierunku daleko idących zmian i przekształceń. Dylematyzm, prymitywność i bystroć nie ustąpiły dotychczas miejsca nowoczesnym postulatami, a kranastwo, gremielnictwo wraz z biedą i nędzą dalej kwitną na ulicy żydowskiej. Bez fachowości, bez przygotowania a najgłębiej z bez odpowiedniego kapitału przystępuje się do zakładania interesów z ułnością i ślepą wiarą że jakos Pan Bóg pomoże. W barzo młodych niestety wypadkach ta ułność i wiara nie okazują się zwodniczymi. W sferach nieortodoksyjnych a więc już postępowych o liberalniejszym światopoglądzie natomiast, uważa się jako samo przez się zrozumiałą rzecz, wprost jako imperatyw, że kształcić się synowie muszą mieć tytuły doktorów lub inżynierów. Niemniej dotychczas obydwa sobie ostatni kęs chleba od ust, aby synów kształcić w gimnazjach i na uniwersytetach — nie pomagają nawet obniżenia i numerus clausus — wysła się ich mimo najgłębszych warunków ekonomicznych zagranicę — i jaki jest efekt? Rosnie i rozmaża się inteligentny proletariát walczący wprost z bezrobociem.

Jednym z czołowych punktów programu naszego żydowskiego ruchu odrodzeniowego jest przewartościowanie naszej ludności. Nieszczerzaniem naszym — nie z naszej winy spowodowanym — jest ta ogromna masa tych „luftmenschen”, handlarzy, mieniących się sjonistycznymi kupcami. Gdybyśmy umieli — nie maśmnie ich się innych zawodów, zrobić z nich użytecznych członków naszego społeczeństwa i uratować ich od skrajnej nędzy. Jest to problem wielki, praca gigantyczna, do przewyciężenia której potrzeba cierpliwości i czasu. Gdybyśmy jednak nie mieli — a jednak nie wątpimy, że nasz ruch odrodzeniowy i ten punkt naszego programu — urzeczywistni.

J. H.

„Mamy dużo handlarzy, ale mało kupców“.

Słowa powyższe wypowiedziane dnia 1. b. m. przez p. premiera prof. Dra Kaz. Bartla przy urzędzie inauguracji nowego roku szkolnego i poświęceniu auli Wyższego Szkoła Handlowego w Krakowie zawierają dużo prawdy i potwierdzają tylko to, cośmy już nieraz na łamach naszego czasopisma wypowiedzieli.

Nie tylko że nasz stan kupiecki cierpi na hiperatrofię, ale nie jest nim właściwie w europejskim tegoż słowa znaczeniu. Do rzadkości u nas należy kupiec o wykształceniu akademickim lub z ukończoną szkołą średnią i tylko ciężka szkoła życia i wrodzona inteligencja umożliwiają mu bytowanie. Nie trudno wytłumaczyć ten stan rzeczy w Polsce przedrozkłobowej bo dłuższy jeszcze czas potem, uważano za dyshonor jeżeli szaleć trudnił się handlem — zjawia temu oddawali się Niemcy i Żydzi.

Ci ostatni zamknięci w ciastnych gzydach byli jednakowoż do tego zmuszeni, gdyż do wszelkich innych zajęć ich nie dopuszczono. O uczeszczeniu do szkół, również nie mogło być mowy, gdyż też były

przeważnie w rękach księży, a mimo wszystko notorycznym było, że i wśród Żydów prawie że nie było analfabetów.

W nowopowstałej Polsce, jako kraju naogół rolniczym, tak rzadki jak i społeczeństwu nie tylko kupiec, ale i przedsiębiorca, nie znalazł w sobie miejsca w swoich poczynaniach, ale jasná wprost była niedość i nieprzychylności. Znalezeli też one wyraz tak w naszym systemie podatkowym jak i w ustawodawstwie przez faworyzowanie kosztom stanu kupieckiego innych stanów (rodziców obywateli). Plus etc.

Dopiero rząd pomajowy, którego największą zasługą jest ustabilizowanie naszej waluty, a tem samem i usunięcie nieszczerzanej inflacji i powolne udziwienie naszych stosunków ekonomicznych przyniósł, nie widokiem swoich enuncjacji, choć jeszcze nieśmiało, że nasz kupiectwo zasługuje na lepsze traktowanie, gdyż jest czynnikiem twórczym jest ważnym filarem w naszej strukturze gospodarczej i ważna mu przypada rola w uszlachetnieniu naszej

Dr. med. BRONISŁAWA SCHENKEL

Tarnów, Wałowa 37.

POWÓRČILA

i ordynuje w chorobach wewnętrznych, skórných i kosmetyce lekarskiej.

Leczenie żylaków. Lampa kwarcowa.

Elektroliza.

Żydzi Pracodawcy! Spieszcie na urny i głosujcie na listę Nr. 11

W dniu wyborów do Kasy Chorych.

Pokoście wyborcze.

Wybory do kahału zaobserwowały wiele pracy, energii i czasu, tak że na ulicy żydowskiej za wyjątkiem sfer robotniczych zbyt mało uwagi poświęcono nadchodzącym wyborom do Kasy Chorych. A jednak wyborów do Kasy Chorych nie wolno sobie bagatelizować. Zbyt wielki jest ciężar świadczeń społecznych, który obciąża i tak już wycieńczony organizm kupa i rękodzielników żydowskich na rzecz tej instytucji, by one dobrowolnie zrekły się prawa wyzyskania do niej swoich zasobów.

Byłoby grubym nienasieniem dziś w domie dobrze rozwiniętego się ustawodawstwa socjalnego walić tarannami Kasy Chorych jako tak, dowodząc jej zbędności albo chcieć znacznie skrócić jej zasięg kompetencji. Przeciwnie musi się sine ira et studio przyznać, że jest ona z punktu widzenia humanitaryzmu i higieny społecznej konieczna i że ten, który ma z usług tej instytucji przewidywającym korzystać, winien w pierwszym rzędzie mieć wazkie słowo przy organizowaniu i administrowaniu tej korporacji o par excellence socjalnym przeznaczeniu. Ale tylko tyle i nie więcej. Robotnik winien być, by jego interesu w tej instytucji były nalezycie salwowane ale nie powinien taktyki obrony swoich interesów najeżdżać kółkami walki klasowej, pod której obuchem i instytucja cierpi i, przeciwnik klasowy" pada trupem. W Kasie Chorych, instytucji czysto humanitarnej, moment polityczny powinien być bezwzględnie wykluczony.

Sfery gospodarcze w Polsce noszą olbrzymi balast obowiązków na rzecz państwa i rozmaitych związków publicznych, a w szczególności Kasy Chorych. Ponadto również ważną ogólną w wielkim łachu ducha dani publicznych duszących i dławiących

nasz młody organizm gospodarczy. Specjalnie szerokie warstwy kupieckie i rękodzielników żydowskich, których sytuacja ekonomiczna jest niejednokrotnie ciężej i bardziej bezradniejszą od rolubolnika również niebardzo pozarodzkości godoń, znajdujące się pod cięższym losem w obzoru "pracodawców" muszą zwrócić swe szereg i obronić się przed wszelkimi atakami, zmierzającymi do zupełnego zniszczenia i zrujnowania ich i tak w powietrzu zawieszonych egzystencji gospodarczych. Musi atak wreszcie daleko i bezwzględnie furia egzekucyj i krowych kłósk, któremi Kasy Chorych tania i trzębił tysiące kupców i rzemieślników wlatujących ich niemożliwością w ochładę nocy i rozpaczy.

Niestety tu w Tarnowie mamy już smutne doświadczenie po praktykach obecnego dyrektora, który stał się postrachem tyciejszych ludzisk dzięki swojej bezwzględnej metodzie nakładania kar wielokrotnie za najbłahsze niedopatrzania albo na podstawie bezasadnych doniesień anonimowych.

Jest przede wszystkim chwili, by wszystkie warstwy kupieckie i rzemieślników żydowskich bezwzględnie się przeciwstawiały dokonywanym na nich gwałtom i zdolają to uczynić tylko wtenczas, jeśli każdy kupiec i rzemieślnik żydowski jak jeden mąż pójdzie w piątek dnia 26 bm. do urny wyborczej zaraz rano i odda głos na listę nr 11, na której kandydaci wytrawni i wyrobieni działacze społeczni, którzy dają gwarancję, że sprawy zainteresowanych sfer żydowskich do upadłego będą broniły. A więc pracodawcy, Żydzi, głosujcie bezwzględnie tylko na listę

Nr. 11.

Komisja dla opieki społecznej.

Dnia 22 bm. obradowała wydelegowana z łona tutejszej Rady Miejskiej komisja dla opieki społecznej, pod przewodnictwem burmistrza p. Dr. Krylewskiego.

Wiede niedawno temu wydano przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej rozporządzenia mającego na celu ustanowienie opiekuńców społecznych mających za zadanie zająć się opieką nad tymi mieszkańcami gminy którzy potrzebują pomocy społeczeństwa tak pod względem wychowawczym, moralnym jak materialnym. W pierwszej rzeczy ma się tu na oku opieka nad sierotami i zabiegania w kierunku wychowania młodzieży. Z uwagi że nie wyszło jeszcze dotychczas rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy

i nie znamy się cały przewidziany zakres działania ustanowić się mających opiekunów społecznych, ograniczono się na razie do wyboru tych opiekunów, którzy mają być preniem Rady Miejskiej zatwierdzonymi—wedle pojedynczych dzielnic miasta. Z każdej dzielnicy wybrano po jednym chrześcijaninie i jednym Żydie.

Poruczone ponadto p. księdzu prałatowi Lubelskiemu, wiceburmistrzowi Dr. Müllrowi i Heumannowi wygotowanie wyzerpalających referatów nad pojedynczymi omawianymi dla opieki społecznej na następne posiedzenie komisji, które się odbędzie w drugiej połowie listopada br.

—o—

Pracodawcy! Głosujcie na listę nr. 11.

Refleksje wyborcze.

Obecne wybory do kahału były egzaminem dojrzałości politycznej Żydów tarnowskich. Już na tydzień przed wyborami wszystkie zgromadzenia wyborcze cieszyły się nadzwyczajną frekwencją a literatura wyborcza wszelkich stronnictw była pełnia i uważnie czytana. Poszczególne stronnictwa i grupy leżywały się wprost w wydawaniu orędzi i afiszów. Prym wiodła naturalnie organizacja sjonistyczna, która w tym czasie wzięła udział w wyborach. Wydano także 40.000 egzemplarzy tego Tygodnika szerząc świadomość wśród mas wyborców. Wydano także 40.000 orędzi przez afiszów różnego rodzaju i ulotek. Literatura agitacyjna partii sjonistycznej była rzeczowa, bez demagogii i napasli na przeciwnika, podczas gdy osławiona trójka walczyła tylko pamphletami. Warguła i oszczerca była ulotka óseka, która w ostatniej chwili zerwała się wśród wyborców.

Wynik wyborów był już rozstrzygnięty w sobotę wieczorem po imponującym zgromadzeniu sjonistycznym w Nowej Bożnicy. Przyszło 2000 wyborców w skupieniu przyszykowały się świetnym wywodom p. Dr. Schwarzbarda, który beztrosko uderzał szczególnie w asymilację reprezentowaną przez trójkę. Takiego zgromadzenia, takich mas na jednym miejscu Tarnów jeszcze nie widział.

To też wrogów naszych przejastrzał. W niedzielę, która miała być dzieńem wolnym w obchodzie Smółki, szła na wojnę świętą. Patron ortodoksy Dr. Silberberg wczes rano pędził swoich zwolników

do urny.

Przed lokalem wyborczym czarno się robiło. Ścisł i natłok. Sjonści odchodzą pozostawiając spełnienie aktu wyborczego na popołudniu. Na pola walczy zjawia się i pan wiceburmistrz i pan asesor, jeden i drugi. Rozpoczyna się walka o duszę każdego wyborcy. A ten z uśmiechem odbiera od każdego nemię, chowa jeclidean, dwójkę, trójkę, czwórke itd. Przryzka p. wiceburmistrzowi, który mu już z góry dziękuję a gdy do urny się zbliża i do koperty włożyła kartkę wyborczą — wówczas wyciąga gdzieś z kieszeni omawianą dla opieki społecznej kopertę, przygotowaną już w domu i tą kartkę drzącą ręką wkłada do koperty. Na korytarzu wala wyborcę p. asesor który wyciąga dno szeroko rękę i przykleja słowami: "Dziękuję panu—pewnie jak pan przeryzka" a wyborca odpowiada: "Naturalnie". I tak wyborcy wszystkich tych kandydatów którzy pod bramą chodową do lokalu wyborczego wystawili zbierać o głosy, naprzymytnymi, "kiwali".

Gdy do Żydy przystąpił agitator sjonistyczny, wówczas wyborca prosił się: "odstap, ja sam wiem, jak mam wybierać, nie prowadź mnie, nie chęć by ten lub tamien kandydat wdział mnie w twoim towarzystwie. Flakry zajęte przez agitatorów sjonistycznych były beczynne, bo naszymi flakami nik nie mógł zjechać zrewanżować się po kądzielnym się jakimś trójki zwołać głosy dla dwójki. Wyborcy dodawali nam ochoty. Gdy Masz Żydy rwały się do urny i nikł się nie mógł zorientować na kogo ci Żydy głosują wówczas ci sami obywateli pocieszali nas i zapewniali że wszystko głosuje na dwójkę. Dla agitatorów malo było robić, bo każdy wyborca szedł do urny z gotową marszrutą. Najwięcej jednak agitowała znowu młodzież. Opowiadano nam potem wreszta-

jące wprost sceny, jakie się rozgrywały w domach niektórych wyborców. Oto cięcie nie należy do żadnej partii i nie może się zdecydować komu ma oddać głos. Wiedzą o tem jego dzieci, które są sjonistami i rozpoznają na biednego ojca nieco ortodoksyjnego atak ze wszystkich stron. Wspomaga ich matka, tak że nie postrzeżenie nuci innego jak poddać się, tem bardziej, że sam sympatyzuje z dwójką. Gdzieindziej dzieci grożą strękiem głodowym, gdzieindziej znowu przekonywają, dyskutują a wszędzie panuje zapal dla idei, dla sjonizmu, dla którego pracują i walczą.

Pod koniec dnia dzień ten wypadł nam na ulicy spokojnie lub porządku. Koło lokalu wyborczego. Dopiero po godzinie ósmej, po zamknięciu urny i przeniesieniu jej do lokalu Gminy — zebrali się przed domem gminnym setki wyborców w oczekiwaniu jakich nowin.

Różnego było głosy. Głos. Co kilka minut ktoś dawał znak z lokalu Gminy, wyrzaca karteczkę z listą cię głosów już obliczonych. Na ulicy naley spokoj. Jeden czyta. Dwójka góra. Brawa i wiwaty. Jeden mandat pewny. Drugiemu jeszcze kilka głosów brakuje. I tak co chwila ktoś ogłasza zebrany na ulicy że trzeci, czwarty, piąty, szósty, siódmy i ósmy mandat już pewny. Tym wywołuje nazwiska pojedynczych kandydatów, radosę jego z zwycięstwa dwójki nie ma granic. Do trzeciej rano ranen jeszcze ciekawo przybywa oszacowywać.

Nazajutrz rano sjonści odbierali zewsząd gratulacje. "Zdalsicie egzamin!" mawiał ten i ów. "Spisaliście się dzielnie!" chwalono nas zewsząd a na twarzach wszystkich widać było szczera radosę z zwycięstwa sjonizmu.

Ożakowało się dopiero, że ci wszyscy którzy flakami naszymi jechać nie chcieli i agitatorów naszych

**KTO RAZ SPRÓBUJE
TEN STAN KUPUJE**

**NIE NAMAWIAMY
LECZ PRZEKONUJEMY**

Dwa kurjerki i PAT.

Partia „ludowa” p. Dra Mütz jest w szczególności „położona. Ponosiła słomną klęskę przy wyborach kahalnych — to na usługach jej stoją dwa kurjerki i PAT, które głoszą, że Dr. Mütz odmówi swiętego zwycięstwa i że, „mie się ku wyżynom”.

Pan wiceburmistrz najłobiej sobie „redaktorów” który niedawno „musiał wracać” sady na łamach pras tarnowskiej” toczyła się dyskusja na temat czystości prasy i „redaktor ten” z rzadka wprost czelnością poprostu pisze nieprawdę.

Przekręca się fakta, mający się o tem, że sjonistki i poprzednik kahalne posiadali 17 miejsc, że „do głosu przychodzi Sionistwo ludowe ablokowe nie z ortodoksja”, a następnie pisze się takie brednie, że „Bund zechce zrozumieć po czyjej stronie ma stanąć i kogo wesprzeć”. Redaktor Kurjerki naturalnie pisze, co mu każe p. Dr. Mütz, któremu strasznie zależy na tem, by opinia polska była przekonaną o jego zwycięstwie. Przecież głosił p. Dr. Mütz przedtem wszystkim i każdemu z osobna, że o ile tylko 3 mandaty osiągnie, to złoży wiceburmistrzostwo. Treba więc ogłosić światu, że trzy mandaty to nie żadna kleska, bo jał pisze organ p. Dra Mütza „Żydowskie Sionistwo ludowe” nawet nie narzyło o tak wielkém zwycięstwie! No — skoro zwyciężyło, to nie trzeba już składać wiceburmistrzostwa. Do tego celu potrzebne było obiczenie, że sjonistki się polaczą, to wiadomo będzie osobom, które do tych 17 członków informowane z Korespondentów tarnowskiej filii PAT, pomysł się nieco przy obiczeniu. Kombinował żyd taki: Dr. Mütz miał listę Nr. 3 a ortodoksja miała listę Nr. 8 więc 3+8=11 z czego wyniki, że obie te grupy mają 11 miejsc. Tymczasem w rzeczywistości, tylko 3 mandaty a lista Nr. 8, 5 mandatów i dopiero razem osiągnęły obie te listy cyfry 8 i 11, tyle że same sjonistki osiągnęły mandatów. Jeszcze nikt z nikim się nie polaczył a w każdym razie musi p. Dr. Mütz jeszcze trochę o kłac niż dojść do władzy w kahal, choćby nawet miał do pomocy oba kurjerki i PAT. O skandalicznym sposobie informowania przy ostatniej piśmie Nowy Dziennik w czwartkowym numerze.

O wyborach do rady kahalne tarnowskiego rozemiali — to nasi przyjaciele, wielbiciele i gorący zwolennicy myśli sjonistycznej. Stąd też zebrała się ta imponująca cyfra 1245 głosów oddanych na listę naszą — na listę sjonistyczną.

Tego samego rana, kiedy każdy dobrze wiedział, że jest sjonistka to odniósł ogromny sukces i decydująco zwyciężył przy wyborach — organ p. wiceburmistrza „Kurjer Tarnowski” ogłosił w nadzwyczajnym wydaniu, że sjonistki poniosły „sromotną klęskę” w wyborach kahalnych.

Nedose, że p. wiceburmistrz skompromitował całą pracę wyborczą i nie dość że rzeczywiście sromotnie wyszedł z tych wyborów — to p. wiceburmistrz kompromituje się jeszcze „nadzwyczajnym wydaniem”, które chciałyby z dnia uczynić noc.

A przecież każdy wie, że trzy mandaty to właściwie dwa (bo trzeci należy do Jar Chardim) to nie osm mandatów, że 1245 głosów to nie 515 głosów. Tak samo kompromituje się też zezwolił na ogłoszenie w swoim organie, że sjonistki utraciły 9 mandatów, bo nigdy nie miały mandatów i tak ostatniego rano posiadania w kahal zastąpiła tylko 7 sjonistów. A powinien o tem p. wiceburmistrz wiedzieć, skoro nie wie o tem jego redaktor.

Przecież przy ostatnich wyborach do kahal, lista, która zwyciężyła nie była czysto sjonistyczną, bo miała przecież i „redaktorów” i Margulies i inni, którzy dziś na innych kandydaturach listach.

Ala daje się za jedną kompromitacją prowadzi do drugiej.

No — ale trudno, Napoleon był wielkim i także miał swą karęję zakończył. Tak... panie wiceburmistrzu:

„Fortuna kołem się toczy”.

zestali PAT następujący kapitałomunikat:

Tarnów (PAT) Po ostatnim obliczeniu głosów w wyborach do kahal listy Nr. 2 (sjonistki) uzyskało 8 mandatów, lista Nr. 3 (Zjednoczenie Ludowe), 3 mandaty, Nr. 4 (Bund) 3 mandaty, Prawica Poale Sjon bez mandatów, lista Nr. 6 i 7 (Zjednoczenie) jeden mandat, lista Nr. 8 (Ortodoksja) 5 mandatów. Na uprawnionych do głosowania 4448 głosowało 3475. W przyszłym kahalie lista Nr. 3 polaczy się prawdopodobnie z listą Nr. 8, co wytworzy taką sytuację, że sjonistki pozostaną osobno. Należy zaznaczyć, że w ostatnim kahalie sjonistki mieli 17 mandatów.

Wyższy komunikat jest typowym przykładem, jak oficjalna agencja prasowa informować nie powinna. Oficjalna agencja nie powinna mianowicie informować listy, w rzeczywistości — co najwyżej — że „gruby telefon”. Fakt jest, że sjonistki mieli w ostatnim kahalie 17 mandatów, prawdę natomiast jest, że na 21 miejsc mieli zaledwie 7 mandatów. Balamutem jest twierdzenie, że w razie polaczenia się listy Nr. 3 z listą Nr. 8 sjonistki pozostaną osobno, bo obie te listy miały razem dopiero 8 mandatów, i tyle, ile mają same sjonistki. Grubą tendencją jest — nadmiar śmiesznej — że stanowiska dziennikarsko-informacyjne — grzeszy wówczas twierdzenie, że lista Nr. 3 polaczy się „prawdopodobnie” z listą Nr. 8, ponieważ żadnych narad ani tembardziej uchwał w tym kierunku jeszcze nie było, — że jest takie połączenie jest dla przyszłej większości zupełnie niepojęte. Piętnujemy tendencję, antysjonistyczny sposób informowania przez PAT jak najostrejszy. Oficjalna agencja prasowa ma informować, a nie bawić się w politykę w sprawach, które z natury swej są zupełnie objętymi. Do prowadzenia polityki polowałą jest w każdym razie centrala PAT-nej a nie każda jej filija na prowincji.

Uroczystość dziesięciolecia Niepodległości państwowej.

Celem uczczenia, na dzień 10 listopada b. r. przypadającego, dziesięciolecia naszej niepodległości państwowej, zaprosił listyśmy starosta p. radca Marossany licznych przedstawicieli wszystkich grup społecznych miasta i powiatu tarnowskiego na zebanie do teatrujskiej sali ratuszowej.

Przy szczelnie po brzeżnej zapelnionej sali przedstawili p. Starosta Marossany w barwny i treściwy sposób w ogólnym zarysie przeszłość naszego państwa, program uroczystości jak pochód, capstrzyki, iluminacja, nabożeństwo w kościołach i bóżnicach, zawodów sportowe, udekorowanie ulic i gmachów itd. itd. proponując równocześnie wybór panów do poszczególnych sekcji na które całą akcję przygotowywaliśmy.

Aty podniosła ta uroczystość stworzyła też coś trwałego i nieprędko przemijającego, aby stworzyć żywy pomnik przypominający nam uroczysty obchód pierwszego etapu naszej nowo odrzniętej niepodległości państwowej zawiązkował zrealizować racjonalnie przez burmistrza p. Dra Kryplewskiego pięknej myśli budowy domu.

Zebrań przykaszeli tej myśli i uchwalono z nieznanymi dodatkami cały przez p. Starostę przedstawiony program uroczystości.

O pracach i uchwałach pojedynczych sekcji podzieli się z naszymi czytelnikami w najbliższym czasie.

Sjonistyczna Rada Naczelna w sprawie obchodu 10-lecia Niepodległości.

Rada Naczelna organizacji sjonistkiej która obradowała dnia 23 bm. we Lwowie powzięła w sprawie obchodu 10-lecia Niepodległości Polskiej następujący rezolucja:

W dniu 11 listopada br. ogół żydowska narówni z innymi współobywatelami uczestniczyć będzie w uroczystym obchodzie 10-lecia Niepodległości Rzeczypospolitej. Naród żydowski pobawiony sam od lat 2000 własnej ojczyzny najboleśniej przeżywa i gorąco żąda od państwa polskiego krzywdy, pod jaką rozwinął się naród polski jak i wielkość radości z powodu naprawy tej krzywdy i obudowy Rzeczypospolitej. Uważając wzkrzeszenie niepodległości polskiej, jako wielkie zwycięstwo i dół sprawiedliwości w dziełnie dzieł współczesnych narodów, Rada Naczelna Organizacji Sjonistycznej, jako naczelna instytucja sjonistyczna w Polsce i jako reprezentantka żydostwa polskiego daje wyraz swej radości z

okazji własnej rocznicy, a zarazem wyraża nadzieję, że naród polski, zawiązując rozwój swej ojczyzny i doli sprawiedliwości dziełowej, ze swojej strony dołoży również wszystkich sił, by zapewnić jej ideę zwycięstwa także odnośnie do czekającego jeszcze na zliszczenie swego prawa, narodu żydowskiego.

Z pobytu P. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w Tarnowie.

W sobotę dnia 20. b. m. przyjechał spiecznym pociągami o godz. 830 rano P. Prezydent do Dąbrówki Infałuckiej, postoju na dworcu przez p. Starostę Marossanygo, p. Burmistrza Dra Kryplewskiego, p. Radę Nadzwyczajną fabryk związków azotowych, p. ministra p. Kłanera i grono inżynierów, urzędników i robotników zakładów w Chorzowie. P. Prezydent szczegółowo zwiedził wszystkie obiekty fabryczne, odwiedził przybrane girlandami i chorągiewkami barach państwowych, interesując się stanem budowy. Po zwizyci i krótkim wycieczce udał się p. Prezydent i na obiad, urządzony wspaniałym gmachu kasyna w Chorzowie.

Na zaproszenie P. Starosty udał się w niedzielę rano liczną reprezentację władz państwowych i komunalnych, w tym: p. Starostę Dra Marossanygo, p. Burmistrza Dra Kryplewskiego, p. Radę Nadzwyczajną fabryk związków azotowych, p. ministra p. Kłanera i grono inżynierów, urzędników i robotników zakładów w Chorzowie. P. Prezydent szczegółowo zwiedził wszystkie obiekty fabryczne, odwiedził przybrane girlandami i chorągiewkami barach państwowych, interesując się stanem budowy. Po zwizyci i krótkim wycieczce udał się p. Prezydent i na obiad, urządzony wspaniałym gmachu kasyna w Chorzowie.

O godz. 830 przybył P. Prezydent od strony Dąbrówki Infałuckiej, postoju na dworcu przez p. Starostę Dra Marossanygo, p. Burmistrza Dra Kryplewskiego, p. Radę Nadzwyczajną fabryk związków azotowych, p. ministra p. Kłanera i grono inżynierów, urzędników i robotników zakładów w Chorzowie. P. Prezydent szczegółowo zwiedził wszystkie obiekty fabryczne, odwiedził przybrane girlandami i chorągiewkami barach państwowych, interesując się stanem budowy. Po zwizyci i krótkim wycieczce udał się p. Prezydent i na obiad, urządzony wspaniałym gmachu kasyna w Chorzowie.

Przy dwiękach muzyki wsiada P. Prezydent do auta, zegnany owacyjnie przez zebranych, w których sercu uroczystość pozostawia głęboką i niezapomnianą wróżbę.

Z. F.

Wynik wyborów do kahal.

Na 4448 uprawnionych do głosowania oddało kartki 3475, a więc około 80 proc. wyborców spełniło swój obowiązek. Niebawem te frekwencje należy przypisać wielkiemu zainteresowaniu wyborami.

Wynik wyborów w kahalach tarnowskich, barona Hirscha. Przedmierzającymi czterech komisji były:

1) przew. Kom. Dr. Schalit, padło głosów 829 — z tych nieważnych kartek było 3;

2) Dr. Schenkel, padło głosów 913 z tych 1 nieważny;

3) Dr. Menderer, padło głosów 787, 1 kartkę nieważną;

4) Dr. Goldberg padło głosów 931, nieważni 3, jedna kartka pusta.

Ogółem oddano głosów 3475; z tych ra listę: Nr. 1. Maurycy Heller — Rzem. 142 głosów bez mandatów.

Nr. 2. Chaim Neiger — Org. Sjoniska — 1245 głosów — 8 mandatów

Nr. 3. Dr. Mütz — Żyd. Sion. Ludowe 515 głosów — 3 mandaty.

Nr. 4. Dawid Baist — Bund — 449 głosów — 3 mandaty.

Nr. 5. Henryk Tisch — Poale Sjon — 86 głosów bez mandatów.

Nr. 6. Majer Löw — Ortodoksja — 144 głosów — 1 mandat.

Nr. 7. Gertel Eisen — Prywatny — 126 głosów bez mandatów.

Nr. 8. Wolf Wechsler — Ortodoksja — 777 głosów — 5 mandatów.

Hale napiewu i Englerga Tarnów, Lwowska 14 Tel. 221.

połca dla przemysłu drzewnego: tasma, kłupy, numeratory, nożyki, krety niebieskie i czerwone, listy zatadawce, książki do odbioru drzewa, listy płacy, konsygnacje, kwiaty, raporty, książki robotnicze i t. p., po cenach konkurencyjnych.

L. 6455.

Tarnów, d. 22 października 1928.

Ogłoszenie.

Na podstawie § 61 regulaminu wyborczego D. U. P. Nr. 6 z d. 18 stycznia 1928, poz. 38, podaje się do publicznej wiadomości ostateczny wynik wyborów do Rady Gminy Wyznawców Żydowskiej w Tarnowie z dnia 21 października 1928.

wybrani zostali:**Z listy Nr. 2.**

na członków Rady:

- 1) Neiger Joachim, zastępca akuracji
- 2) Dr. Spann Samuel, adwokat
- 3) Götzer Wolf, kupiec
- 4) Humann Józef, kupiec
- 5) Dr. Feig Jerzjasz, lekarz
- 6) Kurz Chiel, kupiec
- 7) Helländer Henryk, przemysłowiec
- 8) Schinagel Leopold, dyrektor Banku Eskontowego na zastępców:

Z listy Nr. 3.

na członków Rady:

- 1) Durst-Gabriel, kupiec
- 2) Spielmann Abraham, kupiec
- 3) Engelhardt Samuel, kupiec
- 4) Dr. Fisch Ignacy, adwokat
- 5) Leiner Szymon, kupiec
- 6) Chorn Chaim-Schulim, kupiec
- 7) Fisch Józef, instalat
- 8) Klugman Chaim, kupiec

Z listy Nr. 3.

na członków Rady:

- 1) Dr. Mütt Herman, adwokat
- 2) Margulies Artur, przemysłowiec
- 3) Baw Selig, kapelusznik
- na zastępców:
- 1) Dr. Klein Edward, adwokat
- 2) Maschler Ignacy, kantor wymiany
- 3) Haber Samuel, kupiec

Z listy Nr. 4.

na członków Rady:

- 1) Batist Dawid, sekretarz związków zawodowych
- 2) Zucker Samuel, krawiec
- 3) Grünbaum Izak, krawiec
- na zastępców:
- 1) Feuerstein Mosze, czapnik
- 2) Lichtig Mendel, cholewiarz
- 3) Sporn Arnold, krawiec

Z listy Nr. 6.

na członków Rady:

- 1) Löw Maier, przemysłowiec
- na zastępców:
- 1) Sommer Chaim, kupiec

Z listy Nr. 8.

na członków Rady:

- 1) Wechsler Wolf, kupiec
- 2) Aberdam Szymon, prywatnik
- 3) Abe-dam Chaim Leib, kantor wymiany
- 4) Gewurz Eljasz, kupiec
- 5) Reinhold Melech, kupiec

na zastępców:

- 1) Mehr Salomon Samuel, kupiec
 - 2) Straus Rubin, kupiec
 - 3) Brachfeld David, kupiec
 - 4) Kellner Markus, kupiec
 - 5) Zwiebel Chaim Dawid, kupiec
- Wszystcy zamieszkał w Tarnowie.
Przewodniczącym Zarządu i Komisji Wyborczej

Dr Henryk Ehrenfreund**Drowi Silbergowie tym razem się nie udało.**

W ostatnim dniu składania list kandydatów z sekcji handlowej do Izby Przemysłowo-Przemysłowej w Krakowie, zblokowany komitet wyborczy Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców i Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej złożył kompromisową listę wyborczą, której skład osobowy przedstawia się następująco:

I. KANDYDACI I-szej GRUPY HANDLOWEJ:

1. Int. Aleksander Atelman, Starszy Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej w Krakowie, 2. Samuel Schechter, Prezes Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, 3. Stanisław Porebski, 4. Simuel Spira, 5. Jan Kwiatkowski, 6. Maksymilian Neuman, 7. Mgr. Stanisław Nowakowski, 8. Dr. Józef Fussman, 9. Witold Trosz-

kowski, 10. Arnold Steiner, 11. Władysław Stórczewski, 12. Karol Jarosz, 13. Józef Ascher Wallach, 14. Emanuel Rosenzweig, 15. Rudolf Kaiser, 16. Paweł Brann.

II. KANDYDACI II-ej GRUPY HANDLOWEJ:

1. Rafał Pfeffer, 2. Jan Nowak, 3. Henryk Schenker, 4. Stanisław Rąb, 5. Hugo Weinman, 6. Barnard Fisch, 7. Dr. Jan Jachimski, 8. Julian Bobrowski.

Takie porozumienie kupców żydowskich i chrześcijańskich nie podobało się p. Dr. Silbergowi.

Nowy Dziennik z 20 bm. donosi, że poza powyższą listą kompromisową wnosił dostatecznie znany naszym czytelnikom Dr. Zygmunt Silberg, przez rozbiżkowiec Zuzenisa Kupców w Tarnowie własną samorządową listę kandydatów do Izby Handlowo-Przemysłowej w Krakowie. Lista ta jednak, jako niewnieiona w sposób ustawą nakazany nie została przez komisję wyborczą zatwierdzona.

Ostatniemu Dr. Silbergowi już nie raz dał dowód swej melody rozbiżkowania żydowskich organizacji kupieckich. Szkodnik ten narodywał zawsze na pełne usta lojalności i zgodnego współzycia Żydów i chrześcijan, gdy chodzi o szkalowanie i denuncjowanie sjonistów. Teraz gdy kupcy żydowscy i chrześcijańscy porozumieili się, by uniknąć walki, p. Dr. Silbergowi to się nie podoba i z listy odebrał wystąpił. Narazicie poznali się na Dr. Silbergu i w Krakowie. Chyba i w krakowskiej Izbie Handlowo-Przemysłowej przyszli już do przekonania że przez przeszerzenia kupców w Tarnowie to zwykły karjerowiec, który próbuje pętaćzki nikogo za sobą nie ma i żadnego odłamu kupiectwa nie reprezentuje. Kupiectwo żydowskie, to nie ortodoksy i nie da się prowadzić na manowce przez Dr. Silbergu.

Wobec w ienienia w terminie przepisany tylko jednej ważnej listy wyborczej, po myśli art. 21. statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie wybory ogólne do Izby w dniu 4 listopada br. z sekcji handlowej się nie odbędą, a kandydaci zgłoszonej listy umarli osamają za wybranych na radców Izby, względnie ich zastępców. W pierwszej grupie liczba radców i zastępców wynosi po 8, a w drugiej grupie — 40.

Wybory w dniu 4 listopada br. ograniczą się do wybrania 12 radców z sekcji przemysłowej.

Organiz. Kobiet Narodowo-Żyd. urzędują z dniem 1 listopada**kursa języka hebrajskiego dla początkujących i zaawansowanych**

Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Organizacji w kancelarii „Safa Berura” codziennie od godz. 4-7 wiecz.

W sobotę, dnia 27 paźdz. 1928 o godz. 7 wieczorem odbędzie się w sali „Safa Berura”

ZGROMADZENIE LUDOWE

na którym referować będą tow.

CH. NEIGER, Dr. SPANN i inni

na temat:

NASZA WALKA i NASZE ZWYCIĘSTWO PRZY WYBORACH DO KAHAŁU

Żydzi! Jawcie się licznie!

Wstęp tylko dla Wyborców.

Wnoszenie prośb bezpośrednio do Minist. Spraw Wojskowych.

Do M. S. Wojsk. wpływa bezpośrednio od petentów znaczna ilość prośb dotyczących odroczeń służby wojskowej, przedwczesnego urlopowania, przesunięcia terminów wcielania, zezwoleń na otrzymanie paszportów zagranicznych, zwolnień od powszechnego obowiązku służby wojskowej z tytułu ubiegania się o obywatelstwo obce, zezwoleń na wstąpienie do Fr. Legja Cudzoziemskiej, i t. d.

Prośby te w większości wypadków nie poparte żadnymi dokumentami nie mogą ze względu formalnych uzyskać rozstrzygnięcia. M. S. Wojsk. i M. S. Wojskowych zmuszone jest te prośby odsyłać do podległych sobie władz wojskowych względnie władz administracyjnych celem dokładnego zbadania stanu rzeczy.

Procedura ta, w zależności od sprawy i oddalenia danego urzędu wojskowego lub cywilnego od Warszawy, trwa często kilka tygodni, co nie leży w interesie petenta i powoduje składanie przez niego nowych prośb, a nawet i interwencje osobistą zwaną z bezcelowym zupełnie przyjazdem do M. S. Wojskowych.

W związku z powyższym podnie się do wiadomości, że wszystkie prośby kierowane przez petentów bezpośrednio do M. S. Wojsk. będą zwracane petentom bez rozpatrzenia z nadmienieniem, że prośbę do M. S. Wojsk. należy wnieść bezwzględnie za pośrednictwem właściwej P. K. U.

Obowiązkiem P. K. U. będzie rozpatrzenie wniesionej prośby i o ile załatwienie jej będzie przekraczać kompetencje P. K. U. skierowanie do władz przełożonych ją do decyzji.

Jednocześnie nadmieniam, że rozpatrywanie i badanie prośb dotyczących odroczeń służby wojskowej (jedyni żywciele, kierownicy odznaczonych gospodarstw rolnych, uczniowie, studenci, duchowni terminujący w zemiośle) należy do wyłącznej kompetencji władz administracyjnych I-szej instancji.

Starosta powiatowy
MAROSSANY.

Zjazd krajowej org. sjonistycznej

Na krajowy zjazd sjonistyczny który się odbędzie 1 listopada w Krakowie zostali wybrani z Tarnowa następujące delegaci: 1) J. Neiger, 2) Dr. Spann, 3) Dr. Schenfeld, 4) Dr. Schenfeld, 5) Leopold Schinagel, 6) Dr. Chomel, 7) Henryk Fluhr, 8) Ch. Ehrlich, 9) Selig Lerner, 10) Mojżesz Rubin.

Jako zastępcy: 1) Dr. Silberman, 2) Szymon Leiner, 3) Dr. Speiser.

FIRMA
BURSZTYN
w Tarnowie, Krakowska 22
róg Kackowskiego 1

połącza placzke najnowszej
faso n u własnego wyrobu
po cenach konkurencyjnych.

Zakład krawiecki

M. SEIDENA
Tarnów, Wałowa 9

WARUNKI DOGODNE.

połącza wazel je roboty z materia-
łow angielskich i krajowych według
najnowszych modeli po cenach
przystępnych — Warunki dogodne.

Jüdisches Volksblatt
BIELSKO, ŚLĄSK.

Einziges in deutscher Sprache
erscheinendes Jüdisches Organ
in Polen.

Bezugspreis: 21 4.50 vierteljähr.

Już nadeszły do firmy
M. Süsser w Tarnowie
UL. KRAKOWSKA 23

na sezon jeslny i zimowy naj-
nowsze modele placzki dams-
kich w wielkim wyborze po ce-
nach najniższych.

Cała kolekcja do oglądnięcia bez zobowiązania